

2.2. Dexia heeft met betrekking tot de overeenkomst(en) een eindafrekening opgesteld met het volgende resultaat:

Nr.	Datum eindafrekening	Resultaat	Betaald
I.	11-09-2007	- € 2.093,53	ja
II	09-05-2002	+ € 3.495,94	nvt

2.3. Bij brief van 8 juli 2021 heeft Dexia [REDACTED] uitgenodigd om hetzij te bevestigen dat geen sprake meer is van enige vordering, hetzij toe te lichten waarom wel sprake is van een vordering. [REDACTED] heeft hierop niet inhoudelijk gereageerd.

3. De vorderingen en het verweer

3.1. Dexia vordert, na wijziging van eis, dat de rechtbank bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad voor wat betreft de proceskosten, zal verklaren voor recht dat Dexia met betrekking tot de tussen haar en [REDACTED] gesloten overeenkomsten met nummers 57004132 en 73013110 na betaling van een door de rechtbank in goede justitie vast te stellen bedrag, aan al haar verbintenissen heeft voldaan, daaronder begrepen schadevergoedingsverbintenissen, en derhalve niets meer aan [REDACTED] verschuldigd is, met veroordeling van [REDACTED] in de kosten van het geding.

3.2. [REDACTED] voert verweer tegen de vorderingen van Dexia en concludeert tot niet-ontvankelijk verklaring van Dexia, althans afwijzing van de vorderingen, met veroordeling van Dexia in de proceskosten en de nakosten.

4. De beoordeling

Algemeen

4.1. Het gaat in deze zaak om een financieel product dat tussen 1990 en 2003 in Nederland ongeveer één miljoen keer is verkocht, namelijk een effectenlease-overeenkomst. Kenmerk van dit product is, dat de afnemer van het product met geleend geld belegt. Na het instorten van de aandelenmarkt zijn vele afnemers geconfronteerd met restschulden en andere verliezen. In de afgelopen 15 á 20 jaar zijn in Nederland hierover duizenden procedures gevoerd, waarbij Dexia vaak één van de procespartijen was. Door belangenbehartigers van afnemers en vertegenwoordigers van aanbieders van deze producten is, in het kader van de WCAM, een regeling getroffen, die bij beschikking van het Gerechtshof Amsterdam van 25 januari 2007 algemeen verbindend is verklaard. Enkele tienduizenden afnemers hebben deze regeling niet geaccepteerd en tijdig een opt-outverklaring ingediend, waaronder [REDACTED].

4.2. De veelheid van procedures heeft geleid tot veel jurisprudentie, waaronder verschillende richtinggevende arresten van de Hoge Raad. Deze jurisprudentie is bij de gemachtigden van partijen bekend. In het bijzonder gaat het om de arresten van de Hoge Raad van 28 maart 2008 (ECLI:NL:HR:2008:BC2837), 5 juni 2009 (ECLI:NL:HR:2009:BH 2815), 29 april 2011 (ECLI:NL:HR:2011:BP4003), 3 februari 2017 (ECLI:NL:HR:2017:164) en 12 april 2019 (ECLI:NL:HR:2019:590) en de arresten van het gerechtshof Amsterdam van 1 december 2009 (ECLI:NL:GHAMS:2009:BK4981) en 1 april 2014, (ECLI:NL:GHAMS:2014:1135). Deze jurisprudentie wordt als leidraad genomen. Door

partijen zijn geen (althans onvoldoende) bijzondere omstandigheden gesteld die in deze zaak een afwijking daarvan rechtvaardigen.

4.3. Toepassing van deze maatstaven en beoordelingskaders leidt in het onderhavige geval tot de volgende conclusies:

- A. er is sprake van huurkoop;
- B. er is geen sprake van dwaling, misleidende reclame en/of misbruik van omstandigheden; evenmin is er sprake van (ver)nietig(baar)heid krachtens de Wvka;
- C. Dexia heeft haar bijzondere zorgplichten geschonden, in elk geval de waarschuwingsplicht, en daardoor onrechtmatig gehandeld;
- D. [REDACTED] heeft schade geleden, bestaande uit betaalde termijnen en restschuld;
- E. er is voldoende causaal verband aanwezig tussen de hiervoor bedoelde schade en de onrechtmatige daad van Dexia.

4.4. Hierna zal achtereenvolgend worden ingegaan op:

- de vaststelling van de schade wegens termijnen en de schade wegens restschuld;
- het op de schade in mindering brengen van het genoten voordeel;
- de eigen schuld (art. 6:101 BW);
- een wel of niet onaanvaardbaar zware financiële last;
- de consequenties van het voorgaande voor de verdeling van de (resterende) schade;
- wat elke partij gelet op het voorgaande nog aan de andere partij verschuldigd is;
- wettelijke rente, buitengerechtelijke kosten en proceskosten.

4.5. Waar hierna sprake is van 'leasetermijnen' 'restschuld', 'dividenden en claims', 'waarde effecten', 'restant hoofdsom beëindiging'; 'uitkering' en 'fiscaal voordeel' wordt bedoeld op de bedragen die bij de (betreffende) overeenkomst worden vermeld op het (meest recent) door Dexia overgelegde financiële overzicht (de laatste twee genoemde onder het kopje 'Overige voordelen'). Nu [REDACTED] de juistheid van de daarop vermelde gegevens niet (voldoende gemotiveerd) heeft betwist wordt daarvan uitgegaan.

De vaststelling van de schade wegens termijnen en de schade wegens restschuld

4.6. De schade die als gevolg van het onrechtmatig handelen van Dexia is ontstaan bestaat uit de schade wegens de door [REDACTED] verschuldigde termijnen, dat wil zeggen zowel de betaalde termijnen als de bij de eindafrekening nog achterstallige termijnen, en uit een (eventuele) restschuld.

Het op de schade in mindering brengen van het genoten voordeel

4.7. Op de door [REDACTED] geleden schade dient eerst in mindering te worden gebracht het voordeel als bedoeld in artikel 6:100 BW. Dit bestaat uit de in verband met de betreffende overeenkomst ontvangen inkomsten uit 'Dividenden en claims' en het genoten fiscaal voordeel.

4.8. [REDACTED] heeft de juistheid van het door Dexia berekende bedrag aan het bedrag fiscaal voordeel betwist. Uit de door [REDACTED] overgelegde stukken (inkomensgegevens) blijkt dat de door Dexia gehanteerde 50% schijf onjuist is. Uitgegaan dient te worden van de eerste belastingschijf bij het berekenen van het fiscaal voordeel.

4.9. Een eventueel reeds door Dexia betaalde (gedeeltelijke) schadevergoeding behoort niet tot de hier bedoelde voordelen.

4.10. Indien daarvan sprake is behoort tot het op de schade in mindering te brengen voordeel eveneens het batig saldo uit andere effectenleaseovereenkomsten tenzij deze meer dan een jaar vóór het aangaan van de overeenkomst waarbij de schade zich voordoet zijn beëindigd. Onder batig saldo wordt verstaan hetgeen aan opbrengst resteert nadat alle betalingen door de [REDACTED] in mindering zijn gebracht.

4.11. Voor zover sprake is van voordeel als hiervoor bedoeld dient dit eerst in mindering te worden gebracht op de schade die [REDACTED] heeft geleden wegens verschuldigde termijnen. Resteert dan nog een niet verrekend deel van het voordeel en is er sprake van meerdere verlieslatende overeenkomsten, dan dient vervolgens verrekening plaats te vinden met de schade wegens termijnen uit de volgende verlieslatende overeenkomst(en), en daarna met de restschuld, tot alle voordeel is verrekend.

De eigen schuld (art. 6:101 BW), wel of niet een onaanvaardbare financiële last

4.12. Op grond van artikel 6:101 BW dient [REDACTED] een deel van de na verrekening van eventuele voordelen als hiervoor bedoeld resterende schade, (hierna: de resterende schade) wegens eigen schuld zelf te dragen. Daarbij dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de resterende schade bestaande uit de verschuldigde termijnen en de resterende schade bestaande uit een (eventuele) restschuld.

4.13. Onderzocht moet worden of nakoming door Dexia van haar onderzoeksplicht zou hebben uitgewezen dat Dexia het aangaan van deze overeenkomst(en) had behoren te ontraden, omdat daardoor naar redelijke verwachting een onaanvaardbaar zware financiële last op [REDACTED] werd gelegd. Indien het aangaan van de overeenkomsten voor [REDACTED] en onaanvaardbaar zware financiële last met zich bracht dient [REDACTED] een derde deel van de resterende schade uit zowel verschuldigde termijnen (de inleg) als de restschuld zelf te dragen. Indien geen sprake was van een dergelijke last dient de [REDACTED] de resterende schade wegens verschuldigde termijnen geheel zelf te dragen en van de schade wegens restschuld een derde deel. Of sprake is van een zodanig onaanvaardbaar zware financiële last wordt beoordeeld door toepassing van de zogenoemde Hof-formule als weergegeven in het arrest van hof Amsterdam van 1 december 2009 (ECLI:NL:GHAMS:2009:BK4981). [REDACTED] dient de gegevens die nodig zijn voor deze beoordeling te verstrekken en met stukken te onderbouwen.

4.14. Bij de beantwoording van de vraag of sprake is van een onaanvaardbaar zware financiële last moeten alle bekende omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de financiële ruimte van een belegger in aanmerking worden genomen. De hiervoor gehanteerde vuistregel, de Hof-formule luidt: $X - W - A - B - C < Y + 0,1 \times Y + 0,15 \times (X - Y)$. De factor X staat voor het besteedbare netto-maandinkomen van Neijzen. De factor Y betreft de NIBUD-basisnorm voor het betrokken type huishouden. De factor W staat voor de maandelijkse huur- of hypotheeklasten voor de eigen dan wel gehuurde woning voor zover deze het daarvoor door het NIBUD gehanteerde basisbedrag overtreffen. De factor A staat voor de verplichtingen die voortvloeien uit de leaseovereenkomst, factor B staat voor eventuele financiële verplichtingen uit andere, eerder aangegane lease-overeenkomsten. De factor C staat voor eventuele (daadwerkelijk bestaande) rente- en aflossingsverplichtingen uit andersoortige eerdere kredietovereenkomsten.

4.15. Tussen partijen is (onder meer) in geschil of door het aangaan van de overeenkomsten voor [REDACTED] een onaanvaardbaar zware financiële met zich bracht. Tussen partijen is in het bijzonder in geschil of [REDACTED] in voldoende mate de gegevens heeft verstrekt (en deze heeft toegelicht en met stukken heeft onderbouwd) die noodzakelijk zijn voor de beoordeling.

[REDACTED] heeft ter onderbouwing van haar standpunt bij conclusie van antwoord verschillende (financiële) gegevens in het geding gebracht.

4.16. Dexia stelt dat de door [REDACTED] gestelde gezinssituatie niet is bewezen. Dexia voert daarnaast aan dat, in het kader van de berekening van de hof-formule, [REDACTED] onvoldoende gegevens heeft overgelegd omtrent de inkomens- en vermogenspositie. Dexia stelt voorts dat het bedrag dat [REDACTED] aan huurlasten (factor W) meeneemt onjuist zou zijn. Tot besluit zou het door [REDACTED] opgevoerde bedrag aan kosten van een ander overeenkomst (factor C) onjuist zijn.

4.17. In dit geval zou nakoming door Dexia van haar onderzoeksplicht hebben uitgewezen dat Dexia het aangaan van de lease-overeenkomsten wel had behoren te ontraden omdat daardoor naar redelijke verwachting wel een onaanvaardbaar zware financiële last op [REDACTED] werd gelegd. In navolging van het Amsterdamse hof is de kantonrechter derhalve van oordeel dat de schade aan termijnen voor 1/3 deel voor rekening van [REDACTED] behoort te blijven. Dat betekent dat de schade aan termijnen voor 2/3 deel voor rekening van [REDACTED] blijft en dat deze schade voor 2/3 deel voor rekening van Dexia komt. Voor de aan bovenbedoelde beoordeling ten grondslag liggende berekening wordt verwezen naar de aan dit vonnis gehechte bijlagen I (per overeenkomst). Deze berekeningen zijn gebaseerd op hetgeen het Amsterdamse hof dienaangaande in zijn arresten van 1 december 2009 heeft overwogen. De kantonrechter heeft daarbij, in navolging van het Amsterdamse hof, in aanmerking genomen de zogenoemde "Nibud-basisnorm" (Y) en het door Nibud gehanteerde basisbedrag met betrekking tot de (netto) woonlasten, behorende bij de gezinssamenstelling van Neijzen ten tijde van het aangaan van de lease-overeenkomsten.

4.18. Weliswaar heeft Dexia gesteld dat [REDACTED] de door haar gestelde gezinssituatie onvoldoende heeft aangetoond, maar dit standpunt van Dexia wordt niet gevolgd. [REDACTED] heeft een uittreksel uit de gemeentelijke Basisadministratie Haarlemmermeer van 12 januari 2016 (A6 bij de conclusie van antwoord) overgelegd. Hieruit blijkt dat [REDACTED] in het jaar 1997 alleenstaand was. Uit de door [REDACTED] overige overgelegde stukken blijkt ook niet dat hieraan getwijfeld hoeft te worden.

Dexia stelt verder dat onvoldoende duidelijk bestaat over de inkomens- en vermogenspositie van [REDACTED]. Ook dit standpunt van Dexia wordt niet gevolgd.

Uit de door [REDACTED] overgelegde inkomensverklaring over het jaar 1997 van de Belastingdienst (A1 bij de conclusie van antwoord), de verklaring van de belastingdienst dat er verder geen gegevens beschikbaar zijn (A2 bij de conclusie van antwoord) en de overgelegde arbeidsovereenkomsten (A3 bij de conclusie van antwoord) blijkt voldoende dat er geen verder vermogen in 1997 aanwezig was, althans niet boven de € 5.000,00. Uit de door [REDACTED] overige overgelegde stukken blijkt ook niet dat hieraan getwijfeld hoeft te

worden.

Ten aanzien van de door [redacted] opgevoerde huurlasten wordt het volgende overwogen. [redacted] heeft een bankafschrift van 3 april 1997 (A4 bij conclusie van antwoord) overgelegd. Hierop staat vermeld dat een bedrag van NLG 565,88 voor de huur april is betaald. Er bestaat onvoldoende aanleiding niet van de juistheid van dit bedrag uit te gaan, althans Dexia heeft daartoe onvoldoende aangevoerd.

Tot besluit betwist Dexia dat de post van € 45,38 (factor C) die [redacted] maandelijks moest betalen in verband met een overeenkomst die zij bij Spaarbeleg had afgesloten mee mag worden genomen in de berekening. Uit het overzicht van de KoersPlan overeenkomst van 1 maart 2001 (A5 bij conclusie van antwoord) volgt dat [redacted] op 1 maart 1991 de overeenkomst had afgesloten en dat deze tot en met 1 maart 2003 liep. Achter 'voorgaande jaren' staat dat [redacted] in totaal NLG 10.800,- betaald had. Dit betreft termijnen van [redacted] 100,-. [redacted] had in 2001 108 termijnen voldaan. Hieruit blijkt dat Neijzen in 1997 NLG 100,- (€ 45,38) per maand betaald heeft in verband met de KoersPlan overeenkomst. Het verweer van Dexia wordt niet gevolgd.

De consequenties voor de verdeling van de (resterende) schade.

4.19. Uit het voorgaande volgt dat zowel de resterende schade wegens verschuldigde termijnen als de resterende schade wegens restschuld voor 1/3 deel voor rekening van [redacted] blijft.

4.20. Nu de overeenkomsten niet rechtsgeldig is vernietigd of ontbonden zal [redacted] aan de daaruit voortkomende betalingsverplichtingen dienen te voldoen. Anderzijds zal Dexia de resterende schade dienen te vergoeden die volgens het bovenstaande voor haar rekening komt.

4.21. Op grond van het voorgaande en de door Dexia (meest recent) overgelegde financiële gegevens van de onderhavige overeenkomst(en) zullen partijen in staat zijn te berekenen:

- a. wat de schade is aan verschuldigde termijnen en restschuld;
- b. wat de in mindering te brengen voordelen zijn en wat na aftrek daarvan aan schade resteert;
- c. of en zo ja tot welk bedrag [redacted] een resterende schade wegens termijnen en wegens restschuld dient te dragen;
- d. wat [redacted] op grond van nakoming van betalingsverplichtingen uit de overeenkomst(en) in totaal aan Dexia verschuldigd is.

4.22. [redacted] heeft in verband met de onderhavige overeenkomsten met nummers 57004132 en 73013110 jegens Dexia aanspraak op schadevergoeding indien en voor zover [redacted] ter zake van een bepaalde overeenkomst méér aan Dexia heeft betaald dan het onder d. bedoelde bedrag verminderd met het totaal van de onder c. bedoelde bedragen en verminderd met een (eventueel) reeds door Dexia betaalde schadevergoeding (exclusief wettelijke rente).

BIJLAGE I

Beoordeling onaanvaardbaar zware last

Afnemer
Contractnummer
Ronummer EL

57004132
21-29

	samenstelling huishouden	1 ww
Y.	niбудbasisnorm	545,00
X.	netto maandinkomen	1.095,25
	vermogen	0,00
	af: vrijstelling	0,00
	in aanmerking te nemen vermogen	0,00
V.	vermogen per maand	0,00
	netto woonlasten	265,78
	norm woonlast Nibud	159,00
W.	Woonlasten boven Nibud	106,78
	leasesom	22.918,81
	looptijd in maanden	120
A.	verplichting leaseovereenkomst	190,99
B.	verpl. eerdere leaseovereenk	276,74
C.	verpl. eerdere overig krediet	45,38
D.	bijzondere lasten	
	besteedbaar inkomen	
	$X + V - W - A - B - C$	475,36
	bestedingsnorm	
	$Y + (0,1xY) + 0,15x(X-Y)$	682,04

SLOTSOM

ONAAANVAARDBARE LAST

maximale woonlast

BIJLAGE I

Beoordeling onaanvaardbaar zware last

Afnemer
Contractnummer
Rolnummer EL

73013110
21-29

	samenstelling huishouden	1 vw
Y.	nibudbasisnorm	545,00
X.	netto maandinkomen	1.095,25
	vermogen	
	af: vrijstelling	0,00
	in aanmerking te nemen vermogen	0,00
V.	vermogen per maand	0,00
	netto woonlasten	265,78
	norm woonlast Nibud	159,00
W.	Woonlasten boven Nibud	106,78
	leasesom	16.604,22
	looptijd in maanden	60
A.	verplichting leaseovereenkomst	276,74
B.	verpl. eerdere leaseovereenk	
C.	verpl. eerdere overig krediet	45,38
D.	bijzondere lasten	
	besteedbaar inkomen	
	X + V - W - A - B - C	666,35
	bestedingsnorm	
	$Y + (0,1 \times Y) + 0,15 \times (X - Y)$	682,04
	SLOTSOM	ONAAANVAARDBARE LAST
	maximale woonlast	250,10

De wettelijke rente, buitengerechtelijke kosten en proceskosten.

4.23 Een aanspraak op wettelijke rente over nadeel, dat bij de voordeelstoerekening wordt verrekend met de voordelen, moet worden geacht niet te zijn ontstaan, aangezien die de schadeberekening te zeer zou compliceren. Slechts over het nadeel dat na voordeelstoerekening resteert, kan overeenkomstig de uitspraak van de Hoge Raad van 1 mei 2015 (ECLI:NL:HR:2015:1198) wettelijke rente worden toegewezen (Hoge Raad 3 februari 2017 ECLI:NL:HR:2017:164, r.o. 3.6.3). De wettelijke rente wordt, als onvoldoende bestreden, toegewezen over het bedrag aan schadevergoeding voor zover deze nog door Dexia verschuldigd is.

4.24 Ten aanzien van de buitengerechtelijke kosten vormen de stellingen geen aanleiding om tot een ander oordeel te komen dan in het arrest van de Hoge Raad van 12 april 2019 dat partijen bekend is.

4.25 Nu beide partijen over en weer gedeeltelijk in het gelijk worden gesteld zullen de proceskosten worden gecompenseerd in die zin dat elke partij de eigen kosten draagt

4.26. De gevorderde nakosten zullen voorwaardelijk worden toegewezen aan een partij, voor zover nakosten gemaakt zullen worden en de andere partij niet vrijwillig binnen veertien dagen na aanschrijving van de ene partij aan de veroordeling in het vonnis heeft voldaan.

5. De beslissing

De kantonrechter:

5.1. verklaart voor recht dat Dexia jegens [REDACTED] aan al haar verplichtingen uit hoofde van de overeenkomsten met nummers 57004132 en 73013110 heeft voldaan, indien zij aan [REDACTED] het bedrag dat Dexia volgens ro. 4.22 nog verschuldigd is aan [REDACTED] heeft gerestitueerd, te vermeerderen met de wettelijke rente daarover te berekenen vanaf het moment van betaling daarvan door [REDACTED] tot de dag van algehele voldoening;

5.2.. compenseert de proceskosten in die zin dat elke partij de eigen kosten draagt;

5.3. veroordeelt elke partij, onder de voorwaarde dat deze niet binnen veertien dagen na aanschrijving door de andere partij volledig aan dit vonnis voldoet, in de na dit vonnis ontstane kosten, begroot op € 100,00 aan salaris gemachtigde, vermeerderd met de wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 BW met ingang van de vijftiende dag na aanschrijving, te vermeerderen, indien betekening van het vonnis heeft plaatsgevonden, met de exploitkosten van betekening van het vonnis, vermeerderd met de wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 BW met ingang van de vijftiende dag na betekening;

5.4. verklaart de veroordelingen uitvoerbaar bij voorraad;

5.5. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. C.L.J.M., de Waal, kantonrechter, en in het openbaar uitgesproken door mr. M.W. van der Veen op 16 juni 2022 in tegenwoordigheid van de griffier.

Voor griffie conform

BIJLAGE I

Beoordeling onaanvaardbaar zware last

Afnemer
Contractnummer
Rolnummer EL

73013110
21-29

	samenstelling huishouden	1 vw
Y.	nibudbasisnorm	545,00
X.	netto maandinkomen	1.095,25
	vermogen	
	af: vrijstelling	0,00
	in aanmerking te nemen vermogen	0,00
V.	vermogen per maand	0,00
	netto woonlasten	265,78
	norm woonlast Nibud	159,00
W.	Woonlasten boven Nibud	106,78
	leasesom	16.604,22
	looptijd in maanden	60
A.	verplichting leaseovereenkomst	276,74
B.	verpl. eerdere leaseovereenk	
C.	verpl. eerdere overig krediet	45,38
D.	bijzondere lasten	
	besteedbaar inkomen	
	$X + V - W - A - B - C$	666,35
	bestedingsnorm	
	$Y + (0,1 \times Y) + 0,15 \times (X - Y)$	682,04
	SLOTSOM	ONAAANVAARDBARE LAST
	maximale woonlast	250,10

BIJLAGE I

Beoordeling onaanvaardbaar zware last

Afnemer
Contractnummer
Rolnummer EL

57004132
21-29

	samenstelling huishouden	1 ww
Y.	nibudbasisnorm	545,00
X.	netto maandinkomen	1.095,25
	vermogen	0,00
	af: vrijstelling	0,00
	in aanmerking te nemen vermogen	0,00
V.	vermogen per maand	0,00
	netto woonlasten	265,78
	norm woonlast Nibud	159,00
W.	Woonlasten boven Nibud	106,78
	leasesom	22.918,81
	looptijd in maanden	120
A.	verplichting leaseovereenkomst	190,99
B.	verpl. eerdere leaseovereenk	276,74
C.	verpl. eerdere overig krediet	45,38
D	bijzondere lasten	
	besteedbaar inkomen	
	$X + V - W - A - B - C$	475,36
	bestedingsnorm	
	$Y + (0,1 \times Y) + 0,15 \times (X - Y)$	682,04

SLOTSOM

ONAAANVAARDBARE LAST

maximale woonlast